

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

BOLGÁR HÍREK

01 · 2020

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Мукулаш гојде при нас · Eljött hozzánk a Mikulás · Богоявление в Будапеща · Vízkereszt Budapesten

Полем БГ радио - Премиера на Малко театро · Polet BG Radio - a Malko Teatro legújabb premierje

СПОДЕЛЕНИ ЕМОЦИИ

автор
Камелия
Делионова

SZERZŐ
Kamelia
Delenova

Отново е зима и отново е време за празници! А какво са празниците без радост и веселие?! Няма празници без тях! Празникът е празник, когато е споделен с най-близките! Ето защо „Малко театро“ реши да направи съпричастни своите малки почитатели на театралното изкуство като ги покани на премиерата на „Хитър Петър в гората“. Събитието се състои в новата зала. Постановка беше представена пред децата на българската общност и техните родители за първи път.

„Хитър Петър в гората“ е своеобразна хармонизирана връзка между думи, движения и предмети. Хитър Петър е емблематичен герой в българския фолклор, който с хитрост и оструумие успява да реализира целите си. Представлението е сбор от няколко известни приказки, предложени да се преразглагат в нов театриален прочит. В постановката са използвани предмети от бита на българина

в миналото, които разкриват част от живота, нравите и традициите на народа, както и съвкупността от жизнените условия, които допълват многоцветното житейската картина. Един от многото предмети, които оживяха в ръцете на актьора Атила Симон, беше паламарката – дървена ръкавица за последните три пръста на ръката, която се използва при жънене със сърп. Любознателната публика от гемски очички

внимателно слушаше обяснението на „Хитър Петър“, в чийто образ брилянтно се бе въплътил Атила. И покамест се чуваше гемска глъч, смях и връчва, в залата неочаквано се появи и Мукулаш. Той раздаде лакомствата на всички деца и направи генят им още по-специален. Чичо Гриша допълни празничния ден като почерпи децата с горещ шоколад, вкусът на който оцениха побобаващо гори и родителите. В осъществяването и организирането на това събитие всяка година се включва Българското републиканско самоуправление и български представители от различните райони в Бугария. Целта, която си събира – отговорното отношение към българската общност и желанието да зарадват децата в нея!

KÖZÖS ÉRZELMEK

Újra itt a tél és itt az ünnepek ideje!

De mit ér az ünnep örööm és vidámság nélkül?

Az ünnep akkor ünnep, ha megosztjuk azokkal, akik a legkedvesebbek nekünk! Ezért döntött úgy a Malko Teatro, hogy bevonja örömébe művészeteinek kis tiszteleit, meghívva őket a Hitar Peter az erdőben című előadás premierjére. Az eseménynek a Bajza utcai épület új rendezvényterme adott otthont. A produkciót első alkalommal mutatták be a bolgár közösség gyermekei és szülei előtt.

A Hitar Peter az erdőben sjáatosan harmonizált kapcsolat szavak, mozdulatok és tárgyak között. Hitar Peter a bolgár folklór emblematikus хосе, аki ravaszsgal és éles eszével éri el a céljait. A darab több ismert mese gyűjteménye, új színházi értelmezésben találva. A produkcióban az elmúlt idők bolgárjainak hétköznapi tárgyai is szerepet kapnak, melyek felfedik a népi élet, erkölcsök és hagyományok egy részét, valamint betekintést engednek az akkori bolgárok életkörülményeibe. A számos tárgy egyike, amely Simon Attila színművész kezében megelevenedik, a marokfogó – fából készült, a kéz utolsó három ujján viselt kesztyű, melyet a sarlóval való aratáshoz használnak. A gyerekből álló tanulni vágyó közönség figyelmesen hallgatta Hitar Peter történetét, akinek alakját Attila briliánsan testesítette meg. S a gyerekzsivaj, nevetés és lárma közepette váratlanul megjelent a teremben a Mikulás is. Nyalánkságokat osztott szét a gyerekek között, ezzel is még különlegesebbé varázsolva napjukat. Az ünnepet Grisa bácsi tette teljessé, aki forró csokoládéval lepte meg a gyerekeket, amely a szülők tetszését is elnyerte. Az esemény megvalósításába és megrendezésébe minden évben bekapsolódik a Bolgár Országos Önkormányzat, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és Budapest különböző kerületeinek bolgár önkormányzatai. A cél, amely összehozza őket évről-évre, a közösséggel iránti elköteleződés és a vágy, hogy megörvendeztessék a kolónia gyermekait.

БЪЛГАРСКА ДВУЕЗИЧНА ДЕТСКА ГРАДИНА С ОТЛИЧИЕ В КОНКУРС

В края на 2019 г. децата от Българска двуезична детска градина участваха в конкурса за изработка на коледен венец от материали за рециклиране.

За направата му бяха използвани: стиропорен венец, консервни кутии, станиол от шоколадови бонбони и капсули от кафе. Децата се включиха с удоволствие в дейността като оформиха празните капсули от кафе с чукчета, докато се образуват от тях цветни релефни парички, които след това прикрепиха с лепило към стиропорния венец. В средата на венца бяха поставени коледни свещи – символ на

оставащите недели до празника. Цялата конструкция беше прикрепена към основа за торта от златист картон.

Всички участваващи в конкурса венци бяха занесени лично от всяка една детска градина-участничка и представени в определен от организаторите час лично от децата, на които бяха зададени въпроси във връзка с изработването им. Такъв тип организация носи радост в групата, формира отговорно отношение и търпение у децата, категорично са от ръководството на българската градина. Общата дейност спомнява децата, но допринася и за изграждане на социално отношение към предметите от бита, които виждат и използват ежедневно.

Повече подробности около конкурса и участниците можете на видите на facebook страницата: Advent Budapesten търни фестивал във Városháza parkban. На малките участници от Българската двуезична детска гради-

на желаем още много успехи. Гордеем се с вас! Благодарим за креативната идея за венца на г-жа Донко-Рац Каталин, както и на целия екип, включил се организационно в подготовката и помощта за изработването му! Благодарим за това, че покроят децата ни в мястото разбутме!

Българска детска градина беше наградена в конкурса и спечели еднодневна екскурзия до Сентандре. В конкурса участваха 21 детска градина от България. Наградата бе тържествено връчена в парк Варошаза на директората на градината г-жа Каталин Рац-Донко (Donko-Rácz Katalin), която благодари за високата оценка, дадена за дейността на децата. Вълнуващото пътуване ще се реализира през месец март, когато отбелаязваме и световния ден на Богата. Своята радост за успеха споделиха с децата и техните учители Камелия Делионова и Мария Вереб Балогне, както и леля Милка и леля Аника.

Повече подробности около конкурса и участниците можете на видите на facebook страницата: Advent Budapesten търни фестивал във Városháza parkban. На малките участници от Българската двуезична детска гради-

на желаю още много успеха. Гордеем се с вами! Благодарим за креативната идея за венца на г-жа Донко-Рац Каталин, както и на целия екип, включил се организационно в подготовката и помощта за изработването му! Благодарим за това, че покроят децата ни в мястото разбутме!

ДÍJAT NYERT A BOLGÁR KÉTNYELVŰ NEMZETISÉGI ÓVODA

A 2019-es év végén a Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda diákjai adventikoszorú-készítő versenyen vettek részt, amely során csak újrahasznosítató anyagokkal dolgozhattak.

A koszorút hungarocell karikából, konzervdobozokból, csokoládés bonbon csomagolására használt sztaniolpárból és kávécapszulákból készítették el. A gyerekek nagy elvezetettel kapcsolódtak be a tevékenységbe, kis kalapácsokkal színes, domború érméket formálva az üres kávécapszulákból, melyeket aztán ragasztóval a hungarocell koszorúra erősítettek. A koszorú közepére adventi gyertyákat helyeztek, melyek az ünnepig hátralévő vasárnapokat jelképezik. Végül az egész konstrukciót aranyzínű karton tortaalapra erősítették.

Minden résztvevő óvoda elvitte a koszorúját a versenyre, ahol azt maguk a gyerekek mutatták be a szervezők által

meghatározott időpontban, akik kérdéseket is feltettek nekik a koszorú készítésével kapcsolatban. A bolgár óvoda vezetésének meggyőzéséhez, hogy ez a fajta szervezés örömt hoz a csoportnak, továbbá felelős hozzállást és türelmet alakít ki a gyerekekben. A közös tevékenység összekovácsolja őket, de egyúttal hozzájárul a felelős társadalmi viszonyulás kiépítéséhez a minden napokban látott és használt tárgyak iránt. A környezettudatos hozzállás korai kialakítása a gyermekek nevelésének fontos eleme, melyet semmiképp sem szabad alábecsülnünk.

A bolgár óvodát is díjazták, a nyeremény kerében az egész csoport ellátogatott Szentendrére. A versenyben 21 budapesti óvoda vett részt. A díjat a Városháza parkban ünnepélyes keretek között az óvoda vezetője, Donkó-Rácz Katalin vette át, megköszönve a szervezőknek, hogy ilyen nagyrá értékelték a gyerekek erőfeszítéseit. Az izgalmas utazásra márciusban kerül sor, amikor a víz nemzetközi napját tartjuk. A gyereknek óvónőjük, Kamelia Delionova és Baloghné Veréb Mária, valamint Milka néni és Anikó néni is örömmel gratuláltak a sikerhez.

A versennel és résztvevőivel kapcsolatban további részleteket találhatnak az Advent Budapesten téli fesztivál a

Városháza parkban facebook-oldalon. A Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda kis versenyzőinek további sok sikert kívánunk. Büszkék vagyunk rátok! Köszönjük Donkó-Rácz Katalinnak a kreatív koszorúötletet, valamint az egész csapatnak, mely szervezőként részt vett a felkészülésben és segítséget nyújtott a koszorú elkészítésében. Köszönjük, hogy segítitek gyermekeink fejlődését!

БОГОЯВЛЕНИЕ В БУДАПЕЩА

Богоявление е православен и традиционен празник, който винаги е имал място в обичайната система на българите в Унгария. През 30-те години (след построяването на Българския православен храм "Св. св. Кирил и Методий") унгарската кинохроника три пъти – през 1931, 1932 и 1937 г. – отразява шестствието на българите в Будапеща от храма до Дунав, където хвърлят кръста в реката. Колоритно множество от хора е привличало вниманието на будапещенци.

Днес традицията продължава. В Българския православен храм „Св. св. Кирил и Методий“ се състои празнична служба. След получаването на благословение и раздаването на свята вода, присъствашите в храма се отправиха към река Дунав. Там бе извършен ритуалът по хвърляне на кръста. Разбира се, в стилизиран вид – завързаният кръст бе хвърлян на три пъти и изтеглен най-напред от видни представители на общността, а третия път – по предложение на архимандрит

Аманасий, настоятел на общността – символично, от всички присъстващи, които се хваниха за ръце.

Греяното вино и горещият чай сърдча не само телата, а и душите на всички, които бяха заедно на този голям празник, който по своято православно значение е втори слег Великден.

VÍZKERESZT BUDAPESTEN

A Vízkereszt ortodox és népi ünnep, melynek minden megvolt a helye a magyarországi bolgárok szokásrendjében. A 30-as években (a Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom megépülése után) a magyar filmhíradó háromszor – 1931-ben, 1932-ben és 1937-ben – is beszámolt a bolgárok budapesti menetéről a templomtól a Dunáig, ahol aztán kereszttet dobtak a folyóba. Az emberek tarka tömege magára vonta a budapestiek figyelmét.

A hagyomány ma is él. A Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templomban ünnepi istentiszteletre került sor. Az áldás és a szenteltvíz szétosztása után a jelenlévők megindultak a Duna felé, ahol elvégezték a kereszt bedobásának szertartását. Természetesen stilizált módon – a kötétre erősített kereszttet háromszor dobták a vízbe, s előbb a közösség kiemelkedő képviselői húzták ki, harmadszorra pedig – a templom előjárója, Atanaszij archimandrita javaslatára – jelképesen minden jelenlévő egymás kezét megfogva.

A forralt bor és a forró tea mindenkit felmelegített nem csupán testben, hanem lelikben is ezen a nagy ünnepen, mely je lentőségét tekintve az ortodox vallásban rögtön húsvét után következik.

ВЕСТИ ОТ ДЕБРЕЦЕН

И след изборите през есента представителният орган на Българското самоуправление на област Дебрецен в състав Анико Делеф Силвание, председател, Димитранка Димитрова Мишколци, заместник-председател и Тамара Нели Мишколци Шашне, представител, не остана със скръстени ръце.

На 22 ноември 2019 г. по повод изпращането на старата година саксофонистите от „Роуг Сукс Сакс“ пресъздадоха с голям успех балканските и светодобните музикални ритми.

На 5 декември 2019 г. организирахме тържество за десетата по случай Микулаш, гостивайки с това огромна радост на малки и големи.

На 4 януари 2020 г. се събрахме в голям състав и отбелязахме традиционно коледа и Нова година. За добром то настроение, освен обичайните български ястия, се погрижиха Нели Шаш с коледни песни и мелодии на цигулка, фолклорният състав „Биляня“ от Кардаж и Оркестър „Балканиада“. Общото хоро накрая допринесе също за побудигане на духа.

АНИКО ДЕЛЕФ СИЛВАНИЕ
ПРЕДСЕДАТЕЛ

HÍREK DEBRECENBŐL

Az ősz választások után a Debreceni Boltág Nemzetiségi Önkormányzat képviselői: Szilvainé Deleff Anikó elnök, Miskolci Dimitranka Dimitrova elnökhelyettes és Sasné Miskolczi Tamara Nelli képviselő továbbra sem tétlenkedtek.

2019. november 22-én az év búcsúztatása alkalmából a Road Six Sax együttes szaxofonelőadása a Balkán és a világzené ritmusait elevenítette meg nagy sikkerrel.

2019. december 5-én Mikulás-ünnepséget szerveztünk a gyereknek, nagy-nagy öröömöt szerezve ezzel a kicsiknek és nagyobbknak.

2020. január 4-én hagyományőrző karácsonyi és újév köszöntésére gyűltünk össze nagy létszámban. A jó hangulatot Sas Nelli karácsonyi ének-zenés dallamai, a karcagi Biljana néptáncegyüttes előadása és a Balkaniada Orkestar biztosította a hagyományos bolgár ételek kóstolása közben. Az este egyik fénypontja a közös horo táncolása volt.

SZILVAINÉ DELEFF ANIKÓ
ELNÖK

Отидоха си двама истински българи, посветили много мигове от живота си на нашата общност. На 5 декември – в деня преди Никулден, в рамките на един час ни напуснаха двама прекрасни българи Йордан Бонев и Георги Иринков.

**Сякаш избрали да тръгнат към отвъдното заедно, хванати ръка за ръка.
Не само защото са родници.**

Elment két igaz bolgár, akik életük számos pillanatát szentelték közösséggünknek.

December 5-én, Szent Miklós ünnepe előtti napon egy óra leforgása alatt két nagyszerű honfitársunk hagyott itt minket: Bonev Jordán és Irinkov Georgi.

**Mintha úgy döntöttek volna, együtt, kéz a kézben indulnak el a túlvilág felé.
S nem csupán azért, mert rokonok.**

ГЕОРГИ ИРИНКОВ

Бай Георги познавах от студентка. Сигурно е човекът, който най-много ме е посрещал и изпращал на летището в живота ми. Когато той беше представител на Авиокомпания „Балкан“, аз студентка в театралната академия в Будапеща.

Сега, докато пиша, като на филмова лента се виждам как седя на летището втори ден, защото в Будапеща има снежна буря. 1987 година. Седя и подсмърчам – втори ден. Казват ни да отидем сумринта, да чакаме дали ще кацне самолетът, и така до късна вечер, за да ни кажат, че и днес няма да излетим. Бай Георги току мине сред пътниците, току ме погледне и ми смигне. На втория ден се спря – ти що подсмърчаш бе, момиче, нищо страшно. Не излетял, не излетял. Ще кацне, ще ви вземе, ще излети. Казах му, че подсмърчам защото преги гъве дена съм се омъжила, но имам представление след няколко дни в София. За това имам билет. Но сега вместо да седя при мъжа си седя по 12 часа на летището. Бай Георги се засмя и ми каза да се прибера и да му дам телефон. Като разбере, че самолетът е тръгнал от София ще ми се обади да го дада. И ме прегърна. Ето тази прегърдка помня. Ващинска.

Когато окончателно се преместих да живея myk винаги ми е давал кураж с добра дума, с усмишка, с помунване по рамото. Винаги готов да помогне! Не само с мен се е отнасял с обич и разбиране. Мисля, че много хора от нашата общност са срещали добромата му.

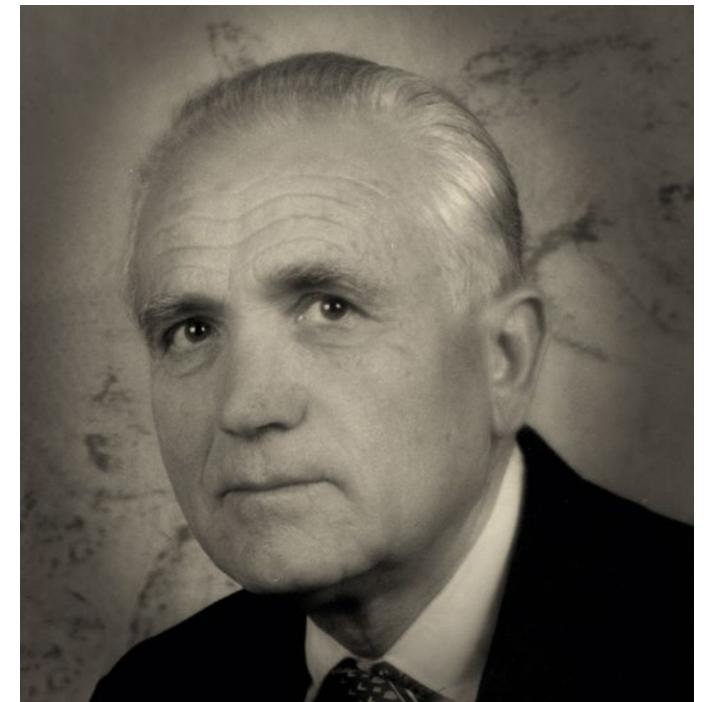
Роден е през 1934 г. в Будапеща, но в немските си години се връща в България, живее и учи в Полукраище. Следва в Юридическия факултет на Софийския университет. Но през 1966 година, следващи съдбата, се връща да живее окончателно в Унгария. И се включва активно в живота на Дружеството на българите в Унгария. Целеустремен, прозорлив и усърден. Преплел личния си живот с живота на дружеството, бай Георги работи години наред с много енергия като негов заместник-председател, а в

продължение на 12 години го оглавява като председател. Взел присъреце съдбата на тукашните българи пълни години взема активно участие в живота на общността. И следи сърдечно всяка промяна. До последно. Работолюбив, любопитен за живота, скромен и добронамерен.

IRINKOV GEORGI

Georgi bácsit egyetemista korom óta ismertem. Talán ő az az ember, aki életemben a legtöbbször kísért ki a reptérre és várta rám ott. Amikor ő a Balkán Légitársaság képviselője volt, én pedig a budapesti Színművészeti Főiskola hallgatója.

Miközben e sorokat írom, mintha filmszalagon látnám magamat, ahogy már második napja ott ülök a reptéren, mert Budapesten hóvihar tombol. 1987-et írunk. Ülök és szipogok. Azt mondják, jöjjünk reggel, és várjuk meg, le tud-e szállni a gép, aztán késő este közölték, hogy már nem repülünk. Georgi bácsi egyszer csak elhaladt az utasok között, megpillantott és rám kacsintott. A második napon megállt mellettem – te mit szipogsz, kislány, nem száll fel, nem száll fel, nem a világ vége. Majd leszáll, felvesz titeket és felszáll. Azt feletem, azért szipogok, mert két napja mentem férjhez, de néhány nap

ЙОРДАН БОНЕВ

С Данчо се запознах, когато за първи път ме покани да гостувам в Печ. И сега виждам как се стичат сълзите по бузите му, докато изричах за първи път „Сърцето на динята“. Така се вълнуващо и на редица постановки на Малко театро, които канеше през годините. Седеше на първия ред развълнуван, притихнал, изпълнен с уважение към изкуството.

Очите му се насъзаха и когато ни заведе за първи път в българския параклис в Печ, за който се грижеше като за рожба. И дълги години беше поддържал с лични средства. Показаваше гордо на колегите ми иконите, които сам бе набавил.

Данчо, роден в Поликраище, сякаш носеше силата на Балкана. Възпитан от баща си и ядго си с любов към всичко българско, на което беше посветил голяма част от живота си, той организираше културния живот на българите в Печ. Беше един от първите членове на Българското републиканско самоуправление и първият председател на самоуправлението в Печ. Допринасяше за поддържането на българския дух, за разпространяване на унicalната ни култура и за развитието на културните връзки между гъвгеме сържави. Помагаше в поддържането на българското гробище в Харкан, по башински възел присъреце съдбата на загиналите млади български воини - чети и техните командири. И правеше всичко възможно за почитането на паметта им. През 2009 година грави, в който живееше и работеше, го увостои с „Наградата за малцинствата на град Печ“.

В края на тази година министър-председателят на Унгария присъди на Йордан Бонев престижната „Награда за малцинствата“. Данчо не доживя церемонията по връчването ѝ в унгарския парламент. Не му достигнаха само няколко дни. Прегру га си омуге обаче, разбра, че му е присъдена. Наградата бе връчена на сина му, залата избухна в бурни аплодисменти и застини в едноминутно

мълчание пред паметта на един прекрасен българин.

Да, Данчо беше горд и гостоен българин! Скромен, тих и честен. Сърцам!

BONEV JORDÁN

Dancsót akkor ismertem meg, amikor először hívott meg Pécsre vendégszerepelni. Most is magam előtt látom, ahogy könnyek folynak végig az arcán, miközben először adom elő „A dinnye szívét“. Ugyanilyen izgalomba hozta aztán egy sor Malko Teatro produkció, melyeket az évek során vendégül látott. Az első sorban ült, megindultan, csendbe merülve, eltelve tisztelettel a művészet iránt.

Könnybe lábadt a szemem akkor is, amikor először vitt el minket a pécsi bolgár kápolnába, melyről úgy gondoskodott, mint a gyermekéről. S hosszú évekig saját költségén tartotta fenn. Büszkén mutogatta kollégáimnak az ikonokat, melyeket maga szerzett be.

A polikraistei születésű Dancso mintha a Hegyek erejét hordozta volna magában.

Apja és nagyapja minden bolgár dolog iránti szeretetre nevelte. Ennek szentelte egész életét, szervezte a pécsi bolgárok kulturális életét. A Bolgár Országos Önkormányzat első tagjainak egyike és a Pécsi Bolgár Önkormányzat első elnöke volt. Hozzájárult a bolgár szellemiség fenntartásához, páratlan kultúránk terjesztéséhez és a két ország közti kulturális kapcsolatok fejlődéséhez. Segítette a harkányi bolgár temető fenntartását, szinte apaként szívén viselve az elesett fiatal bolgár katonák és parancsnokaik sorsát. És minden lehetőt megtett emlékük tiszteletére. Pécs városa 2009-ben Kisebbségi Díjjal jutalmazta.

Az idei év végén Magyarország miniszterelnöke Bonev Jordánt a rangos Nemzetiségekért Díjban részesítette. Dancso már nem érte meg az ünnepélyes díjátadót a Parlamentben. Csupán néhány napja hiányzott hozzá. Távozása előtt azonban megtudta, hogy megkapta. A díjat a fia vette át, a teremben jelen lévők viharos tapsától és egy csodálatos bolgár emléknek szóló egyperces néma csendtől kísérve.

Igen, Dancso büszke és tiszteletre méltó bolgár volt! Szerény, csendes és becsületes. Jószívű!

Ще помня бай Георги с нестихващата му енергия и с винаги усмихнатите му очи! Данчо, с благостта и вълнението, с радостта в гласа, когато говореше за всичко българско!

Лек път Данчо!

Нека ти е тихо и спокойно, бай Георги!

Дръжте се за ръце там, сред звездите!

И ни помогайте, както досега!

– Габи Хаджикостова

Örökké emlékezni fogok Georgi bácsira kifogyhatatlan energiájával és mindig mosolygó szemével!

És Dancsóra, jóságával, valamint az izgatottsággal és az örömmel a hangjában, amikor bolgár dolgokról beszél!

Jó utat, Dancso! Nyugodj békében, Georgi bácsi!

Fogjátok egymás kezét ott a csillagok között!

És segítsetek minket, ahogy eddig is!

– Hadzsikosztova Gabi

ПОЛЕТ БГ РАДИО – ПРЕМИЕРА НА МАЛКО ТЕАТРО

Краят на 2019 година в българската общност в Будапеща беше белязан от вълнуващ и разтърсващ семивечерен концерт „Полет БГ радио“.

Това е новата премиера на Малко театро – концерт на актрисата Габриела Хаджикостова с изпълнение на емблематични за българската музикална сцена песни на Атила Иванова, Тони Димитрова, Мария Нейкова, Недялко Йорданов, Васил Найденов, както и по-съвременните изпълнители като Миро и Стефан Вълдобрев.

Габи е от онези творци, които обичат да се състезават със себе си, със собствените си спомени, чувства, страхове, вълнения и за разлика от много други хора преодолява бариери, които сама слага по пътя си – бариери, които са устрои на времето, независими от пространството и свързани с мястото, което според нея е център на неизчерпаема положителна енергия. Тя обича да съхранява и пренася за следващите поколения „човешкоценното“ – видяно, съпрекувано и разпознато като непреходно в живота. Габи откровено споделя спомени, размисли и разбириания, чрез които отваря вратите на публиката не само към своя опит, но и към своя свят. Ето защо съвсем естествено, струва ми

се, е дошло решението да направи концерт на ул. „Байза“ с популярни от години наред песни на доказали се български изпълнители.

Концертьт беше в навечерието на светлиите коледни празници, което допълнително внесе улом и топлина в душите на публиката, която залата трудно побра. Въвлечени в този предколеден концерт бяха и виртуозните музикантите, емблематични за унгарската сцена, Атила Шимон, Гabor Vais, Ишван Рожа, Марцел Дяни, Слободан Вертемич и Томаш Ковач, които се гокоснаха до българския музикален репертоар. Те допринасят за една по-театрална и съвременна интерпретацията на българските шлагери, приближавайки ги до света на джаза, и френския шансон. Дебютът пред българската общност в Унгария направи на този концерт и малката Нука Пап, която изпълни с Габриела Хаджикостова песента на Вили Казасян „Големи и малки“. Със своя славеен глас тя пренесе чувствата на публиката към гемските години, но и проправи пътя за връзка между поколенията в българската колония в Унгария. Нука е бивша възпитаничка на Българска гимназична гимназия и настояща ученичка в Българско училище за роден език в Будапеща. Концертьт е своеобразен израз на приемственост между минало и настоящe, връзка между поколенията и заздравяване на корените и родовата памет.

Без радио не могат, Гъльбо, голямите и малките, защото някога, някога, ах, моремо, е имало закъснели срещи, в които времето лети, все по-далеко, там, преди 100 лята, когато времето са ни гонили през нощните клади от любов.

КАМЕЛИЯ ДЕЛИНОВА

Концертьт е създаден с материалната подкрепа на [Министерството на човешките ресурси на Унгария](#) и на [Българското републиканско самоуправление](#).

Полет БГ Радио можете да гледате отново на 28 март от 19 часа в зала „Атила Касаи“ в унгарския Национален театър в Будапеща.

POLET BG RADIO – A MALKO TEATRO LEGÚJABB PREMIERJE

A budapesti bolgár közösség számára a 2019-es esztendő végének nevezetes eseménye volt az izgalmas, érzékeket megrendítő koncert, a Polet BG Radio.

Ez a Malko Teatro legújabb premierje – Hadzsikosztova Gabriella színészrő koncertje, melyen a bolgár zenei szcéna emblematikus számait adja elő Lili Ivánovától, Toni Dimitrovától, Marija Nejkovától, Nedjalko Jordanovtól, Vaszl Najdenovtól, valamint olyan újabb előadóktól, mint Miro vagy Sztefan Valdobrev.

Gabi azon művészek egyike, akik szeretnek önmagukkal, saját emlékeikkel, érzéseikkel, félelmeikkel versenyezni, s a legtöbb emberrel ellentétben legyőzi az akadályokat, melyeket saját maga helyez az útjába – akadályokat, melyek ellenállnak az időnek, függetlenek a tértől és aholhoz a helyhez kötődnek, amely szerinte a kifogyhatatlan pozitív energia központja. Szereti megörzíni és a következő nemzedékeknek átadni azt, ami emberileg értékes – amit látott, amit átélt és amit maradandó értéknek ismert fel az életben. Gabi őszintén osztja meg emlékeit, történeteit és nézeteit, melyek révén ajtót

nyit a közösségek nem csupán tapasztalataira, hanem életére is.

A koncertet a karácsonyi ünnepek előestéjén rendezték meg, ami fokozta a meghittséget és a melegséget a teremben alig elférő közönség lelkében. E karácsony előtti koncertbe bekapcsolódtak a magyar szcéna zenevirtuózai, Simon Attila, Weisz Gábor, Rózsa István, Gyányi Marcell, Wertetics Szlobodán és Kovács Tamás,

акик хозданули за българ зенеи репертоар. Хоззажарули за българ слагере театрилаб, kortárs értelmezéshez, a dzsessz és a francia sanzon világához közelítve őket. E концертен мутаткоцот бе а магярорсзаги българ юзссег előtt Pap Nika, аки Hadzsikosztova Gabriellával duettben енекелте ел Vili Kaszaján „Nagyok és kicsik“ симу далат. Fülemülehangjával nosztalgiai cсемпешетт а кюзенсег сивеа а гьермекеекирант, де егытталь утат ис торт а немедеек кюти капцсолат сямара а магярорсзаги българ колониабан. Nika a Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvodáба ярт, яленлег а будапести Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola диákja. A концерт сяјат кифејзодёсе волт мұлт и сялен фолятолагоссаганак, а немедеек кюти капцсолатнак, а гьокerek и а салади емлекет мегшилардитасанак.

KAMELIJA DELIONOVA

A koncert az **Emberi Erőforrások Minisztériuma** és a **Bolgár Országos Önkormányzat** anyagi támogatásával került megrendezésre.

A „**Polet BG Radio**“ ismét megtekinthető március 28-án 19 órától a Nemzeti Színház Kaszás Attila Termében.

СЪСТАВ „БИЛЯНА“ ОТНОВО ТАНЦУВА В КОШИЦЕ

Националният клуб на малцинствата от Каша (Кошице), „Мемориална стая на Шандор Марау“ и Комитетът за малцинствата в град Кошице организираха на 7 декември 2019 г. „XXII културна среща на националностите“ в Актовата зала на историческото кметство в Кошице. За пъстроцветната програма с песни, музика и танци (русински, ромски, полски, виетнамски, унгарски, руски, чешки, немски, български) трагионно допринесоха действащите на територията на града и околностите му местни национални групи. Унгарската общност бе представена от състав „Зекереш“ от Сенши. И тази година бе поканен състав „Биляна“, виден представител на българската култура в Унгария, чиито

танцьори са настоящи и бивши ученици, а също и преподаватели от Реформатската гимназия „Нагкун“ в Кардаг. Основател и художествен ръководител на състава е учителят Янош Майор. Танцовият състав от години поддържа тесни връзки с българите от Кошице чрез тамошния Български клуб с ръководители Стефан Пейчев и Отилия Лешковска, които организират и ръководят културните събития сред местните българи. Нашите танцьори поздравиха и сватамата в тър-

кествената Вечер, а Националният клуб на малцинствата и Гражданското съдружение „Мемориална стая на Шандор Марац“ отправиха поздравление и благодарности за всеотдайната работа на Антал Глезго и Йожеф Филипко.

В същия ден още преди обяд в една от най-големите социални институции в Кошице се състоя танцовата къща и изпълнение на танцовия състав.

Погзнака на колега внесохме празнично настроение и предизвикахме сълзи на радост у обитателите на дома, погледите на всички бяха затрогващи. Танцовата къща се състояла от проект, финансиран от Службата за управление на субсидиите към Министерството на човешките ресурси и от Фонд „Шандор Чори“.

Профессионална подкрепа на танцовите къщи, реализиране на програми, споделяване на общностите, 2019. CSSP-E-TANCHAZ-2019-0023).

Неделята премина в обиколка изграда и посещение на унгарските културни забележителности в покривия със сняг град Кошице (Камеградата „Света Елисавета“ и крепостта Ракоци“, параклисът „Свети Михай“, Кулата на свещени Урбан, Държавният театър, Дом „Родосто“), едно незабравимо преживяване за всеки участник в разходката.

ÚJRA KASSÁN TÁNCOLT A BILJANA BOLGÁR NÉPTÁNCÉGYÜTTES

A kassai Nemzetiségi Kisebbségi Klub, a Márai Sándor Emlékszoba és Kassa város Nemzetiségi Kisebbségi Bizottsága szervezésében 2019. december 7-én került megrendezésre a XXII. Nemzetiségi Kulturális Est a Történelmi Városháza Nagytermében, Kassán. A színes műsor-kosárhoz már hagyományosan a Kassán és környékén működő helyi nemzetiségi csoportok járultak hozzá énekkal, zenével és táncossal (ruszin, roma, lengyel, vietnámi, magyar, orosz, cseh, német, ruszin, bolgár). A magyar közösséget a Zekeres Együttes képviselte Szepsiből. Az esten dén is fellépet meghívott vendégként a Biljana tánccsoport, amely a bolgár kultúra jeles képviselője Magyarországon, táncosai a Karcagi Nagykun Református Gimnázium jelenlegi és öregdiákjai, tanárai. Az együttes alapítója és művészeti vezetője Major János tanár. A tánccsoport évek óta igen szoros kapcsolatot ápol a kassai bolgársággal, melyet a Kassai Bolgár Klub tömörít egybe, vezetői Stefán Pejcsev úr és Otília Leskovská asszony, akik szervezik és irányítják a helyi bolgárok kulturális eseményeit. Az est folyamán táncosaink mindenkitőjüköt, valamint

a Nemzetiségi Kisebbségi Klub és a Márai Sándor Emlékszoba Polgári Társulás részéről köszöntötték Glezgó Antal és Filipko József urakat és fejezték ki hálájukat odaadó munkájukért.

Ugyanezen a napon még délelőtt került sor a tánccsoport másik fellépésére és táncház megvalósítására, amelynek helyszíne Kassa egyik legnagyobb szociális ellátó intézménye volt. Az otthon lakónak életébe a karácsony egisze alatt ünnepi hangulatot és örömkönnyeket varázsolunk, megható volt annak minden egyes pillanata. A táncház az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából,

az Emberi Erőforrás Támogatáskezéldő, a Csoóri Sándor Alap által valósult meg. (Táncházak szakmai támogatása, programjainak megvalósítása, a közösségek megerősítése 2019. CSSP-E-TANC-HAZ-2019-0023).

A vasárnap városnézéssel és a kassai magyar kulturális emlékek meglátogatásával telt a téli, hóval borított óvárosban, (Szent Erzsébet dóm és Rákóczi-kripta, Szent Mihály-kápolna, Orbán-torony, Nemzeti Színház, Rodostó-ház), amely öröök emlényül szolgálhat minden résztvevő számára.

MAJOR JÁNOS

ТАНЦОВ СЪСТАВ
„БИЛЯНА“ ПРИКЛЮЧИ
ГОДИНАТА С ЧАСТНА
ПРОЯВА

Състмвът за български народни танци „Биляна“ от Карца отпразнува постигнатите през 2019 година резултати в непринудена обстановка - с фантастични български танци, изненадващи изпълнения, невероятно агнешко задушено „а ла Дьорд Чонтош“, танцовата къща и добро настроение! Благодарим на всички танцьори и родители! Танцо-Зата къща се провежда проекти, финансиран от Службата за управление на

ЯНОШ МАЙОР

CSALÁDIAS RENDEZ- VÉNNYEL ZÁRTA AZ ÉVET A BILJANA TÁNCEGYÜTTES

MAJOR JÁNOS

ЯНОШ МАЙОР

ПОЕТЪТ НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ НА 80

Обичан и реален, актуален с маланта си, жив класик, автор с точен изказ, поем, композитор, драматург и режисьор. И както сам казва прогължава да гледа на света с 16-годишни очи, защото „*тялото остварява, обаче душата никак не иска, защото душата не се предава*“.

ОТИВА СИ ЖИВОТА, МИЛА

Отива си живота, мила.
Живота си отива.

Aх, още топлото му тяло
в ръцете ни изстива.

Да стъкнем огън, да го сгреем
с последните си съчки.
С вълшебно цвете да изтрием
жестоките му бръчки.

Било ли е, което беше?
Със нас ли? Но отмина.
Какво остана? Най-добрата,
последната третина.

Отива си живота, мила,
а предстои ни сякаш.
И все не вярваш, че изтича,
надяваш се и чакаш.

Изплъзваш се, но гръж се здраво
за крехкото му кумре,
зашото още ни остава
надеждата за утре.

Отива си живота, мила,
и нека сме готови.
Да духнем старите си свещи
и да запалим нови.

Вей вятър в старата камина
и тишината хане.
Ти оплети ми ръкавици
и вълнени чорапи.

От скрина аз ще ти извадя
коужукчето зелено
и тъй подгответи ще тръгнем,
че там било студено.

ПЕСЕН ЗА ВОЛНИТЕ ПТИЧКИ БОЖИИ

Под небето високо
вегетираме всички
без да знаем, че всъщност
сме божии птички,
без да знаем, че можем
да хвърчим и да пеем,
без да знаем дори
за какво да живеем.

Озолели от грижи
за stomаха и джоба,
ослепели от зависим,
оглули от злоба,
онемели от страх,
озверели от крясък –
в крайна сметка ще станем
на пръст и на пясък.

Но дали е така,
както външно изглежда?
Има нещо нас,
има даже надежда
или нещо, което
на надежда прилича,
че човекът все пак
е роден да обича.

И макар, че това
невъзможно е днеска
в тази нервна и болна
политическа треска,
казват – има симптоми,
че тя ще отмина
след 15, след 20
или 30 години.

Ту е точна прогноза
на ИНФАС и на ГАЛъП.
Следователно шансът
съвсем не е малък.
Затова да запазим
във времето тежко
малко нещо от Бога
и нещо човешко.

Под небето високо
вегетираме всички,
без да знаем, че всъщност
сме божии птички.
Някой ден ще подхвръкнем,
някой ден ще запеем
и дори ще усетим
вкуса, че живеем.

КЛЕТВА

Когато нищо друго няма
във този свят, разположен
на истина и на измама,
невярваща, ти вярвай в мен.

Дори когато те излъжа
невъзмутим или смутен,
заклевам те! и ти си длъжна,
презирај ме, но вярвай в мен.

Когато вече ни разделя
бесънна нош и нервен ден,
във понеделник и неделя
ти непременно вярвай в мен.

Не в здравите ни златни обръчи,
в хербария ни изсушен
с реликвите на прашна обич,
не в спомена, а вярвай в мен.

Зашото в битката нервна,
което водим сякаш век,
със теб сме станали отдавна
един живот, един човек.

НЕ СИ ОТИВАЙ

Не си отивай, мой живот... Защо така си се разбръздал.
Палтото взел си във ръка... Обувките си ги завързали.
Облякъл си костюм гори... И ризата ти е изпрана...
Къде отиваш, мой живот... Почакай! Време не остана.

Защо си толкоз запъхтян... Не бързай... Искаш ли почивка?
Пълзи по твоето лице сълзата на една усмишка.
Пълзи усмихната сълза и във брадата ти заседна.
Не тръгвай още, мой живот... Къде във тази нош последна?

Почакай малко, мой живот... Почакай малко! Има смисъл...
Аз съмката не съм плакал... И листите не съм изписал.
Бъди добър да ми дадеш необходимата отсрочка...
Две точки съм поставил знак... Не искам да поставям точка.

Не си отивай, мой живот... Върни се, моля те, обратно.
Един и същ... Един и същ... такъв те искам многократно.
Не вземай младата душа от остварялото ѝ тяло.
Брамата бавно затвори... И га започнем отначало.

**Западно и Средноевропейска митрополия на БПЦ-БП
БПЦО „Св. св. Кирил и Методий“ Букурещ**

Тържествено честване паметта на **св. мъченик Трифон**

На 8 февруари, събота, 2020 год. от 17.30 ч. – Празнично бдение, предстояно (отслужено) от Негово Високопреосвещенство западно- и централноевропейски митрополит Антоний

На 9 февруари, неделя, 2020 год.

10.00 ч. **Празнична Света литургия**, отслужена от Негово Високопреосвещенство западно- и централноевропейски митрополит Антоний и гости архиереи

11.00 ч. **Богосвещение** и традиционно зарязване на лозите в гвора на храма, все-народно веселие и курбан

ПРИЗИВ

1%

FELHÍVÁS

Дарете 1% от данъка си на българските организации и на Българската православна църква в Унгария

Ajánlja adója 1%-át a magyarországi bolgár civil szervezeteknek és a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyháznak

Танцов състав «Янтра»
Данъчен номер: 18704950-1-42

Jantra Néptánc Egyesület
Adószám: 18704950-1-42

Фондация Про школа булгарика
Данъчен номер: 18066184-1-42
Дарявайки 1% от доходите си на Фондацията, вие дарявате вашите деца, инвестирайте в нашето бъдеще.

Pro Schola Bulgarica Alapítvány
Adószám: 18066184-1-42
Bevételének egy százalékával saját gyermekéit és közös jövőként támogathatja az alapítványon keresztül.

Българска православна църква в Унгария Технически номер: 0372

Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház Technikai szám: 0372

Дружество на българите в Унгария
Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560
<http://www.bolgaregesylet.hu/>

Българско републиканско самоуправление
Bolgár Országos Önkormányzat
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление
Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Български културен институт
Bolgár Kulturális Intézet
1061 Budapest, Andrassy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария
Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Bp., Andrassy út 115.
tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Актизиен наблогамел
Bolgár Nemzetiségi Szöszöző
1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19 · tel: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква
Св. св. Кирил и Методий
Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravosláv Templom

1097 Budapest, Vágóhíd u. 15. · tel.: +36 (30) 496-4997

Архимандрит Атанасий
Atanaszij archimandrita
tel.: +36 (20) 291-5825

Българско училище за роден език
Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Българска гъвеевична малцинствена
gemcka gradiна
Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен, документационен
и информационен център
Bolgár Kulturális, Dokumentációs
és Információs Központ
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Издание на БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО
САМОУПРАВЛЕНИЕ

РЕДАКЦИЯ

Виолем Дащи (главен редактор),
Кирил Наг, Йордан Томонков
– 1062 Будапеща, ул. Байза 44., 06 (1) 216 4210

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ

г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Канцелариите на министър-председателя, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в I., VI., VIII., XIII., XVI. район на Будапеща, Унеш, Терезварош, и в Печ, Сегед, Халастелек, Дунахарасти, Дунакеси, Дебрецен и Сигетсентмиклош.

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Dóczi Violetta (főszerkesztő), Nagy Kiril, Tütünkov Jordan
– 1062 Budapest, Bajza u. 44., 06 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ

dr. Muszev Dancso

Megjelenik a Miniszterelnökség, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az I., VIII., XIII. kerületi, az Újpesti, a Terézvárosi, valamint a Pécsi, a Szegedi, a Halászteleki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Debreceni és a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITElezÉSÉRT FELELŐS

FeszNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Изследователски институт
на българите в Унгария

Bolgár Kutatóintézet

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Унгаро-Българска Странска Камара

Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara

1092 Bp., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589
www.hbcc.eu

Ресторант Царевец

Carevec Étterem

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (20) 417-8576

Хотел Рила · Hotel Rila

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 32-32-991

ФЕВРУАРИ 2020

09.02 (неделя)

Трифон Зарезан

10.00 Празнична Света литургия

11.00 Богосвет и трагуационно
зарязване на лозите в гвора на храма

място

Българска православна църква
„Св. св. Кирил и Методиј“
1097 Булагаша, ул. „Вагохиг“ № 15

19.02 | 19.00 (сряда)

Концерт на Моника Кермес

място

„Байза 44“ образователно-културно
средиште • 1062 Булагаша, ул. „Байза“ № 44

МАРТ 2020

01.03 | 19.00 (неделя)

**Галаконцерт по случай 142 години от
Освобождението на България**

*С участието на световноизвестния
Ева квартет*

място

Национален кинотеатър „Урания“
1088 Булагаша, бул. „Ракоци“ № 21

28.03 | 19.00 (събота)

Полет БГ радио

концерт на Малко театро

място

Национален театър, зала „Амила Касаш“
1095 Булагаша, парк „Байор Гизи“ № 1

2020 FEBRUÁR

02.09 (vasárnap)

Szőlőmetsző Trifon ünnepe

10.00 Ünnepi mise

11.00 Vízszentelés és szőlőmetszés
a templom udvarán

HELYSZÍN

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár
Orthodox Templom
1097 Budapest, Vágóhíd u. 15.

02.19 | 19.00 (szerda)

Kertész Mónika önálló estje

HELYSZÍN

Bajza 44 Oktatási és Kulturális Színtér
1062 Budapest, Bajza u. 44.

2020 MÁRCIUS

03.01 | 19.00 (vasárnap)

Gálakoncert Bulgária felszabadulásának
142. évfordulója alkalmából
Fellép a világhírű Eva kvartett

HELYSZÍN

Uránia Nemzeti Filmszínház
1088 Budapest, Rákóczi út 21.

03.28 | 19.00 (szombat)

BG Rádió repülés

a Malko Teatro koncertje

HELYSZÍN

Nemzeti Színház, Kaszás Attila terem
1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.